

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Data posiedzenia: 7 września 2011 r.

Nr posiedzenia: 168

Posiedzeniu przewodniczył: senator Jerzy Chróścikowski – przewodniczący komisji

Porządek posiedzenia: 1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych innych ustaw (*druk senacki nr 1368, druki sejmowe nr 2819, 2849, 4576 i 4576-A*).

- W posiedzeniu uczestniczyli:
- senatorowie członkowie komisji: Przemysław Błaszczyk, Henryk Górski, Michał Boszko, Zbigniew Cichoń, Andrzej Grzyb, Sławomir Kowalski, Jerzy Chróścikowski, Grzegorz Wojciechowski, Ireneusz Niewiarowski, Zdzisław Pupa, Henryk Stokłosa, Jan Olech,
  - zaproszeni goście:
    - Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi:
      - podsekretarz stanu Andrzej Burta,
      - dyrektor Departamentu Gospodarki Ziemią Zbigniew Abramowicz,
      - naczelnik Wydziału Mienia Rolnego Skarbu Państwa w Departamencie Gospodarki Ziemią Piotr Dyjak,
      - dyrektor Departamentu Prawno-Legislacyjnego Grzegorz Wykowski,
    - Ministerstwo Finansów:
      - zastępca dyrektora Departamentu Polityki Regionalnej i Rolnictwa Ewa Milewska,
    - Agencja Nieruchomości Rolnych:
      - prezes Tomasz Nawrocki,
      - dyrektor Biura Finansowego Ryszard Brzezik,
    - Najwyższa Izba Kontroli:
      - doradca prawny w Departamencie Środowiska, Rolnictwa i Zagospodarowania Przestrzennego Robert Kaczmarczyk,
    - branżowe i zawodowe związki rolnicze:
      - prezes Zarządu Związku Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych w Bydgoszczy Roman Wiatrowski,
      - członek Zarządu Związku Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych w Bydgoszczy Aleksander Szymański,
      - prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych Wiktor Smulewicz,
      - wiceprezes Zarządu Federacji Związków Pracodawców-Dzierżawców Właścicieli Rolnych w Warszawie Waldemar Rolewski,
      - zastępca przewodniczącego NSZZ RI „Solidarność” Zbigniew Obrocki,
      - referent w biurze Rady Krajowej NSZZ RI „Solidarność” Grzegorz Cymiński,

- prezes Stowarzyszenia Rolników Indywidualnych Artur Mackiewicz,
- członek Stowarzyszenia Rolników Indywidualnych Robert Stępień,

- przedstawiciel Biura Legislacyjnego Michał Gil.

Przebieg posiedzenia:

Ad. 1 Uzasadnienie do ustawy przedstawił podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Andrzej Burta. Najważniejszym celem zaproponowanych zmian jest umożliwienie wykupu ziemi przez rolników indywidualnych w ramach dobrowolnego zrzeszania się dzierżaw przez obecnie dzierżawiących te ziemie od Skarbu Państwa dzierżawców. Ponadto ustawa wprowadza szereg zmian doprecyzowujących działanie Agencji Nieruchomości Rolnych m.in. następuje likwidacja rady nadzorczej agencji.

Przedstawiciel Biura Legislacyjnego miał drobną uwagę doprecyzującą zapisy ustawy, którą poparł przedstawiciel Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Zastrzeżenia do nowych rozwiązań zgłosili przedstawiciele organizacji dzierżawców. Związek Pracodawców, Dzierżawców i Właścicieli Rolnych w Bydgoszczy wystosował do senackiej komisji rolnictwa pismo z postulatami zmian, m.in. zaproponowano wprowadzenie *vacatio legis* dla tej ustawy oraz przepisu, który pozwoliłoby kupować ziemię podmiotom zagranicznym bez konieczności uzyskania przez nie zgody od ministra spraw wewnętrznych. Ponadto postulowano, by przy wyłączeniu gruntów z dzierżawy wziąć pod uwagę ziemie oddane Agencji Nieruchomości Rolnych w poprzednich latach. Ustawa zobowiązuje dzierżawców do przekazania Agencji Nieruchomości Rolnych 30% dzierżawionych gruntów. Dzierżawcy chcą też, by po oddaniu części gruntów resztę ziemi mogli kupić. Ustawa zakłada, że dzierżawca może kupić najwyżej 500 ha. W piśmie zaproponowano również, żeby wykreślić przepisy nakładające wysokie kary za użytkowanie państwowej ziemi bez stosownej umowy.

Prezes Agencji Nieruchomości Rolnych Tomasz Nawrocki poinformował, że gdyby wyłączenia z dzierżawy gruntów liczone były w ujęciu historycznym, to na rynek trafiłoby nie 150 tys. ha, ale 50 tys. ha. Podkreślił, że jest przeciwny wykreśleniu przepisów o karach za bezprawne użytkowanie ziemi, gdyż – jak tłumaczył – mają one zniechęcać do zajmowania ziemi bez stosownej umowy. Prezes stwierdził, że wyłączenia gruntów z dzierżawy dotyczą jedynie 629 umów, czyli gospodarstw, które dzierżawią więcej niż 429 ha, a w sumie ok. 600 tys. ha.

Zdaniem Aleksandra Szymańskiego z bydgoskiego Związku Pracodawców, Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, pozyskanie przez agencję 150 tys. hektarów nie rozwiąże problemu, gdyż nie pozwoli na znaczne zwiększenie gospodarstw. Statystycznie na 2 mln gospodarstw przypada zaledwie po kilka arów ziemi. „Jaki jest sens procedować ustawę, która w ogóle nie rozwiąże problemów rolników indywidualnych, a rozbije gospodarstwa duże, które dostarczają 80% żywności?” – pytał A. Szymański. Jak dodał, zabranie ziemi dużym towarowym gospodarstwom spowoduje spadek zatrudnienia na wsi, bo dzierżawcy zachowują się racjonalnie i zwolnią niektórych pracowników. Według niego, pracę może stracić nawet 20 tys. ludzi.

Wiceprezes Waldemar Rolewski z Federacji Związków Pracodawców, Dzierżawców i Właścicieli Rolnych przekonywał, że konieczność wyłączenia 30% użytkowanej ziemi może doprowadzić gospodarstwa do upadku. Jego zdaniem, należy przeprowadzić rzetelną analizę skutków tej ustawy. Dzierżawcy sygnalizowali także, że ustawa została uchwalona bez szerokich konsultacji społecznych. Senator Andrzej Grzyb zaapelował do prezesa ANR i ministra rolnictwa, by jeszcze raz przyjrzeć się ustawie i ewentualnie wnieść poprawki podczas prac w Senacie, gdyż dyskusja pokazuje, że są wątpliwości, co do niektórych przepisów.

Senator Andrzej Grzyb zaproponował jedną poprawkę doprecyzowującą przepisy ustawy.

Komisja przyjęła przedstawioną poprawkę.

Na sprawozdawcę komisji na posiedzenie Senatu wybrano senatora Jerzego Chróścikowskiego.

Konkluzja: Komisja wnosi o wprowadzenie jednej poprawki do ustawy (*druk senacki nr 1368 A*)

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyła osoba wykonująca działalność lobbingową.